

לילה מוראד

בצאת ישראל ממצרים.

שמו באמת ישראל. אברהם ישראל. והוא באמת יצא ממצרים, לפני פחות משנה, וסופו שהגיע לישראל.

במצרים היה לו רכוש. הוא רצה להעביר את רכשו. מה עשה? קנה סחורה, והביאה אתו לישראל. הסחורה היתה סרט קולנוע. מה שמראה לנו על חושב המסחר הבריא של יהודי זה. מה עובר לסוחר בישראל יותר מסרט קולנוע? יתר על כן: מה תוצרת מצרית מלבד כותף, סוכר, גרענת, ביל-הארציה וגלבינות יכול להביא לנו?

תעשיית הסרטים המצרית היא בעלת מונופול קולנוע המדבר (ומזמר) ער-בית. יש בעולם חמישים מיליון איש המדברים ערבית. רובם אינם קוראים לא ספר ולא עתון. בשבילם הקולנוע והראדיו אינם מעבר לטכניקה אחרת, אלא דילוג על שלב בהתפתחות. משום כך עומדת תעשיית הסרטים המצרית בדרגה גבוהה, ולפני מלהמת העצמאות היתה לנו האפשרות ליהנות מסרטים מצוינים בשלשון הערבית.

כל זה בדרך אגב. כי בין הסרטים מתוצרת מצרים שהוצגו פה (לפני כמה שנים) היה אחד בשם אלמאדי אלמגהול (הוא מתורגם „העבר הנשכח“). של-עברנו הרב לא היה באפשרותנו לראותו „בגלל המצבי“. העתק חדש של סרט זה הביא אתו כעת מר אברהם ישראל לישראל. ופה מתחיל סיפור מענין.

עירה חדש פונה לממשלה

באחד ביאנואר 1950 (תאריך שקל לזכרו) קיבל מר ישראל תשובה ממינהל העתונות, בחתימת מר קלינוב, על מכתב שכתב לאותו משרד. מר יש-אל שאל איך יוכל להפיק מרכושו תועלת במדינה זאת שלנו. מנהל העיתונות השיב לו כי עליו למלא טופס (רצוף כזה) והכול יבוא על מקומו בשי-לום.

מר ישראל היה, ועודנו, תושב מח-נה עולים. הוא רצה לצאת ממחנה העיר-לים. צעד ראשון ביציאה זאת הוא סי-דור הפרנסה. הוא רצה להציג את הס-רט. ולכן מילא את הטופס „הרצוף כזה“, ושלחו למקום ממנו בא.

כשלושה חדשים אחרי כן קיבל מר ישראל תשובה לטופס (ולמכתבים שאח-ריו). הפעם היה חתום על התשובה לא מר קלינוב אלא מר קיסילוב. והתשובה היתה „הנני להודיעו כי המועצה לבי-קורת סרטים ומחזות החליטה — שיש להתיר לו את הצגת הסרט הזה — אך זרק בתנאי שההצגות תיערכנה באר-לם קולנוע הנמצא בתוך שטח של ישוב ערבי מרוכז. הצגות בתוך אזור יהודי לא תורשנה.

„בהתאם להחלטה זאת (אנו ממשי-כים לצטט את דברי ממשלת ישראל במכתבה למר ישראל) תורשה הצגת הסרט למשל בנצרת, אולם לא תורשה ביפו, במקום שם בתי הקולנוע נמצ-אים באזור הישוב היהודי.“

(מכתב מספר אכ/2369/4 מיום 27.3.50).

שני סוגי אזרחים

כך, בפרוש, קובעת הממשלה הפליה בין אזור יהודי ואזור ערבי. השאלה היא: מה יקרה אם יצליחו כמה יהודים להסתנן לנצרת, ואז יסכנו את כל הס-דר בישראל כשיראו את הסרט האסור לעינים יהודיות?

מר ישראל לא הוטרד בשאלה העק-רנית. הוא ראה לפניו רק בית קולנוע

אחד בו יוכל להציג את סרטו, וזה בנצרת. כי זה האזור הערבי המרוכז היחיד שיש בו אולם להצגת קולנוע. רוחו נפלה, והוא מיהר לקרית. שם הסבירו לו באדיבות כי מר קלינוב אי-נו. התפטר. וכי אין לערער על החלי-טת מועצת הביקורת. וסוף פסוק. הלכה חמורה.

מה הוא הסרט האסור

ובכן, לדעת מועצת הביקורת יש סרטים שמותר לערבים ואסור ליהודים לראותם. וזה אחד מהם. מה הסרט, בע-צם?

הסרט הוא נוסח מצרי של הסרט „קציר הגורל“, שהוצג בתל אביב בל-שון האנגלית, בלי כל איסורים. הסרט הוא מתוצרת „נפרתית“, חב-רה שבעליה היה אחמד סאלם, השחקן, עליו השלום. הקומפוזיטור: אחמד עבדאלו האב עצמו. והפזמונים מאת אחמד ראמי, מגדולי המשוררים בארץ היאור. הזמרה כולה היא מפי לילה מוראד. הזמרת המפורסמת לילות צפת, אשר אין כמוה על הבד.

משתתפים: לילה מוראד, אחמד סאלם, ובשאר זה וזים, המוקיין החביב (יש לך מצב רוח רע? לך תראה את בשארה וזים).

תוכן הסרט

כל עוד מתעקשת המועצה לביקורת, לא נוכל לראות את הסרט, כי הנסיעה לנצרת צריכה היתר מיוחד מהממשל הצבאי. ולכן מסתפקים אנו בדוגמות המודפסות בשולי עמוד זה ובסיפור תוכנו.

יורש עשיר יוצא לחופשה. ואינו מודיע לאן, כי אין ברצונו שטיטודוהו. בדרך הוא נפצע באסון רכבת, ונלקח לבית חולים. הוא מחלים. אך איבד את זכרונו, ואיננו יודע מי הוא. האחות שטיפלה בו בבית החולים מרחמת עליו, וכמוכן מתאהבת בו, ולוקחת אותו אליה לכפר, לשם טיפול. הם נישאים ונולד להם ילד, לוטפי.

בינתיים מוצא לו האיש עבודה באל-קאהרה כעמנואי. והנה בעיל סודה לו אסון, מאלה שיקרו יותר אצלנו: פו-ר הפעם חוזר אליו זכרונו, אבל רק עד האסון הקודם. כך שהוא שיכח את האחות הרחמנית, ואת בנו, וחוזר לביתו הקודם.

אמרנו כי היה יורש עשיר. הוא נעדר מכיתו חמש שנים, ובינתיים הש-טלטו קרוביו על רכשו. הופעחו הפת-אומית איננה משמחת אותם ביותר. והם מתנכלים לצודו בדרך אחרת. בת דודו שמה לו פת. היא מועדת, והוא תומך בה, ובדיוק באותו רגע נכ-נס אביה לחדר. האב זועם. כבוד המש-פחה נפגם. הוא ירצה, הוא ייקום, הוא יחזיר את המוסר על כנו. הנערה ממרת בככי. בבחור מתעורר הגיטלמן. הוא מכטיח לשאתה לאשה.

בינתיים הלכה אשתו ונעשתה זמרת, והאימפרסריו שלה הוא בשארה וזים. האימפרסריו מקבל הזמנה כי תזמר בטכס נישואיו של בעלה ואותה שעה עצמה רואה היא את תמונת בעלה בני-תון עם בשורה כי עומד הוא לשאת אשה. היא מחליטה לקבל את ההזמנה. כבית הבעליהארוס קבלת פנים. בין הנוכחים: אשתו והאימפרסריו שלה. שניהם מנסים, זו בדרכה וזה בדרכו, לעורר את זכרונו. האשה (לילה מוראד) מזמרת לו זמר שאת מלותיו חיבר הוא עצמו. בשארה מדבר אליו, ועונה לו (המשך בעמוד 15)

לאחר שבעלה אבד את זכרונו. נאלצת לילה לשיר בבתי-מרוח. לפרנס את בנה.

לילה, עתה זמרת אפורסמת. הזוגה לשיר בטכס נישואי בעלה עם בת-דודו.

בישאר אקים (מימין). האימפרסריו של לילה. משכנע את אשרתו של חסן להכניס את לילה לחדרו של בעלה בזמן העדרו של הלה...